

KÖZGAZDÁSZ

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

II. ÉVFOLYAM, 8. SZÁM.

Ara: 30 fillér.

1960. ÁPRILIS 16.

A fiúk a hansági Kisudvarban, a lányok a bodakajtori táborban dolgoznak a nyáron

300 FIÚ ÉS 125 LÁNY INDUL KISZ ÉPÍTŐTÁBORBA

A nyári építőtábor főhadiszállásán, a KISZ KB táborozási osztályán már nagy a készülődés. A tavalyi kilenc táborral szemben a nyáron 21 táborban — nyolc központi, tizenhárom megyei — végeznek a fiatalok termelőmunkát. Ezekben a táborokban 21 200 fiatalnak — köztük 4200 lánynak — biztosítottak helyet, számolva az elmúlt évek lelkes részvételével és a Vízügyi Főigazgatóság, valamint az állami gazdaságok részéről fellépő fokozott igényvel.

Egyetemünk elé a KISZ Központi Bizottsága az idén nagyobb feladatot állított; kb. kétszer annyi fiatal jelentkezését várják, mint az elmúlt évben. A fiúk a Hanságban, a Kisudvari táborban fognak dolgozni, a lányok Bodakajtorban végeznek majd növény-

ápolási munkát. Három időszakban: június 26—29-ig, július 24—augusztus 6-ig és augusztus 7—augusztus 20-ig 300 fiú és 125 lány megy egyetemünkről az említett táborokba.

Az egyetemi KISZ VB lebontotta a keretszámokat alapszervezetekre és idejében megkezdődött a szervezés. A jelentkezések mostani állása azt mutatja, hogy az alapszervezetekben és KISZ-csoportokban jól végezték a szervezést. Ez nem azt jelenti, hogy a keretszámokat minden csoportban százszázalékosan betöltötték, hanem azt, hogy a szervezést a jelenlegi lendülettel folytatva, a hátralevő hetekben a létszám a szükségességre fog emelkedni.

A jelentkezések karonként: általános kar: 89 fiú, 57 lány, iparkar: 47 fiú, 24 lány,

kereskedelmi kar: 72 fiú, 48 lány.

A jelentkezés aránya a kiadott keretszámhoz viszonyítva az általános karon mintegy 90 százalékos, az iparkaron több, mint 80 százalék, míg a kereskedelmi karon közel 70 százalék. Ha csak a lányok jelentkezését nézzük, ez már most meghaladja a kiadott keretszámot.

Az említett eredmények ellenére a szervezés nem áll meg. Szeretnénk, ha mind több lenne az olyan KISZ-csoport, mint az ipar I/2-es, melyben a 18 fiatal közül 15-en jelentkeztek, vagy az ipar I/3-as, ahonnan 21 közül szintén 15-en mennek építőtáborba. Számítunk a fiatal oktatók bekapcsolódására, ami minden bizonnyal kedvezően befolyásolja majd a fiatalok részvételét.

g. s.

Kedvező hírek az elhelyezésről

224 végzős — 538 megfelelő munkahely

A napokban kifüggesztik az állások jegyzékét

A folyosón már megindultak a találgatások, sok hallgatónak már állást is ígértek a „jól informáltak”, így tehát idősebb, hogy hivatalos fórumon is megérdeklődjünk, mi a helyzet a negyedévesek elhelyezésével.

A Rektori Hivataltól a következő tájékoztatást kaptuk:

Az elhelyezések, álláslehetőségek a tavalyihoz hasonlóan, az idén is rendkívül kedvező képet mutatnak. A most végző 224 hallgatóra már eddig 538 hely vár,

pedig még nem zárult le véglegesen az igénylés. Nem a helyszerzés okoz gondot az illetékeseknek, hanem az, hogy

a sok igénylő között a népgazdaság érdekeinek megfelelően osszák el a végzett közgazdászokat. Eppen ezért a Művelődésügyi Minisztérium szabályozta a végző hallgatók elosztását. Nem árt, ha néhány lényeges tételét ismertetjük.

A közgazdászt igénylő vállalatok, intézmények főhatóságai közvetlenül az egyetemmel közlik az állások igényjegyzékét. Külön felhívják a megfelelő szervek figyelmét arra, hogy minden üzem, hivatal, csak az egyetemi elhelyező bizottság javaslatával, az illető szaktárca jóváhagyásával alkalmazzon most végzett közgazdászt. Így tehát az

intézmények senkit sem vehetnek fel a közvetlenül hozzájuk forduló fiatalok közül, nehogy esetleg kisebb jelentőségű vállalatok egyetemi végzettséget nem igénylő munkakörbe csalogathassák el a népgazdaság fontosabb területeire igényelt közgazdászokat.

A megindult helyezkedés, mozgólódás és kikerő levelek áradatában az illetékesek határozottan kijelentették, hogy semmiféle „maszek” kikérést, egyéni utánaajrást nem vehetnek figyelembe, s csak a főhatóságok által időben kért, fontoság szempontjából felülvizsgált helyekre tudnak közgazdászt biztosítani.

Az állások jegyzékét a művelődésügyi és munkaügyi miniszter utasítására a dékán hirdetőtáblákon ki kell függeszteni. (Ez a napokban megtörténik.) Fel kell szólítani a hallgatókat, hogy megfelelő határidőre adják be, hová pályáznak.

A társadalmi ösztöndíjas hallgatók kötelesek a szerződés szerint az ösztöndíjat fizető vállalathoz elhelyezkedni.

Egy hallgató több állásra is pályázhat. Az ügyekben véglegesen az elhelyező bizottság dönt, amelyet szakonként alakítanak meg a munkahelyek képviselőiből, a dékán által kijelölt oktatókból, a párt és KISZ küldötteiből. Az elhelyezési bizottság munkájával kapcsolatos panaszokban a dékán dönt.

Végül, rövid ismertetést közlünk az állásokról: 4 tanársegédet kértek más egyetemre, kiadóhoz 2 embert, párt és tanácsi szervekhez 28-at. A nagyságrendi listán a berkereskedelem vezet, 93 közgazdászt igényel. Az építőipar területére 83, a pénzügyi területekre 78 végzést várnak, a Kohó- és Gépipari Minisztérium vállalatainál 71 közgazdászt kíván foglalkoztatni. A Kül- és Berkereskedelem, a nehézipar területén egyenként 50—50 közgazdászra számít. Élelmiszerügyben 26 embert, a SZÖVOSZ-nál 21-et, a közlekedésnél 12 végzetett helyeznek el. A Statisztikai Hivatal 10 új közgazdászt foglalkoztat.

Egri Mari

KISZ-nagyaktíva-értekezlet egyetemünkön

Április 14-én a KISZ-bizottság KISZ nagyaktíva-értekezletet tartott, amelyen részt vett Várnai Ferenc elvtárs, a KISZ Központi Bizottságának titkára, Czili Gyula elvtárs, a budapesti KISZ-bizottság egyetemi osztályának vezetője és Forgó Tibor elvtárs, a IX. kerületi KISZ-bizottság titkára. Huszár Ernő elvtárs, a KISZ VB titkára beszámolójában ismertette a KISZ Központi Bizottság határozatát, amely az egyetemi és főiskolai ifjúság helyzetével és a magyar kommunista ifjúság feladataival foglalkozik. A beszámoló az egyetemi KISZ-munkát elemezve néhány fontosabb kérdést részletesen tárgyal. A beszámolót vita követte. Az aktíva-értekezlet lapzártakor még tart, anyagának ismertetésére lapunk következő számában visszatérünk.

Egyetemi tanácsülés

Az egyetemi tanács április 14-i ülésén foglalkozott az egyetem 1959/60. tanulmányi évére vonatkozó munkaterv első félévi teljesítésével. A vita során elsősorban azt vizsgálták a tanács tagjai, milyen mértékben javult a tanács munkája, a szakokat és tanszégeket felülvizsgáló bizottságok hol tartanak a vizsgálattal. A tanács határozatokat hozott fontos oktatási, nevelési és szervezési kérdésekben. Határozatot fogadott el az oktatók terhelésének arányosabb elosztásáról is.

Dr. Háy László rektor a tanácsülésen adta át dr. Vajda Imre egyetemi tanárnak, dr. Szabó Kálmán docensnek és dr. Kövér Károly adjunktusnak kandidátusi oklevelüket.

Emlékezzünk Lenin születésnapjára

A napokban ünnepeljük Lenin születésének 90. évfordulóját. 1870. április 17-én született ez a halhatatlan elme, akinek döntő szerepe volt abban, hogy létrejött a világ első proletárállama. Műveit olvasva lenyűgözően áll előttünk az ember, „akiben valamenyi nagy kortársa közül a legragyogóbban öntött tettet a zsenialitás”.

A haladó emberek pártállásra való tekintet nélkül meghajolnak tudása és életműve előtt. A „Prager Tageblatt” című német nyelvű burzsoá lap írta Lenin halálakor:

„Lenin halálában is nagy-nak, hozzáférhetetlennek és félelmetesnek látszik”.

Ma is helytállóak Gorkij szavai: „A világ burzsoázija ellen irányuló gyűlölete leplezetlenül és visszatartóan nyilvánvaló, értéskre adja, milyen nagy és félelmetes a világ burzsoázijának szemében Lenin, minden ország proletárijának buzdítója és vezére. Ma már testi valóságban nem létezik, de hangja egyre harsányabban, diadalmasabban cseng a világ dolgozóinak fülébe, s nincs a földnek már olyan zuga, ahol ez a hang ne ébresztette volna fel a munkáknépből a forradalomnak az új életnek, az egyenlő emberekből álló világ népének vágyát.”

Szép KISZ-feladat volt

Kissé elfogódottan léptem be a Ruhaipari Tanulóiskola ebédlőjébe, ahol vagy negyven fiú és lány fordult felém érdeklődéssel. „A szeminariumvezető” — sügték egymásnak a gyerekek és kíváncsian mérték végig.

Nagy lélegzetet vettem, bemutatkoztam, s elmondtam, hogy a VII. pártkongresszus anyagát feldolgozó szeminariumokat fogom vezetni.

Negyven kíváncsi szempár szegeződött rám, s várták, hogy kezdem, mit mondom, hogyan beszélek. Izgatottságomat legyűrve kezdtem az első foglalkozás anyagáról, a nemzetközi helyzetéről beszélni.

Így kezdődött az én legszébb KISZ-munkám — megérteni a tizenöt-tizenhat éves ipari tanulókkal a pártkongresszus jelentőségét, a kongresszus irányelveit, határozatait.

Három szeminariumot kellett tartanom s hármát egy elsőéves kolléganőmnek... Szép dolog tanítani. Olyan jó érzés látni, hogy a gyerekek érdeklődnek. Pedig nem az osztályzatért figyelnek, az intőtől sem félnek. Egyszerűen azért, mert érdekli őket az, ami az országban történik.

És kérdeznek. Sokat, értelmesen. Bizony, néha belepi-

rul az ember, míg a sok kíváncsi kérdésre kielégítően válaszol.

Minden érdeklő őket, de különösen a nemzetközi helyzet. Gyűlölik a fasizmust, pedig nekik nem is volt már részük benne. Halált követelnek Oberländerre és társaira, töpregenek a német kérdésen. A mezőgazdaság szocialista átszervezésének problémája fölött sem síklanak el — gondolkodnak rajta és megkérdézik, amit nem értenek. Felcsillan a szemük, amikor azt hallják, hogy a magyar ifjúság nem haligánok, ellenforradalmárok gyülekezete, hanem öntudatos, harcos, Hanságot átalakító fiatalok tábora.

Öröm volt velük foglalkozni. Elkor érte tem meg igazán Kádár elvtárs kongresszuson elhangzott szavainak mélyseges igazságát: „Büszkeségünk ez az ifjúság, nagy vívmányának tartjuk, hogy ilyen ifjúságunk van! Ez maga megérte a párt négy évtizedes harcát, érdemes volt harcolni ezért az ifjúságért.”

...Ha pártunk négy évtizedes harcának, népi demokráciánk 15 esztendőjének más vívmánya nem lenne, mint ez, elvtársak, akkor is elmondhatnánk: érdemes volt fáradoznunk, érdemes volt küzdenünk”.

Egri Mari

AFRIKA-NAP

Április 15-én tartották meg egyetemünkön a Magyarországon élő és tanuló afrikai hallgatók az „Afrika-napot”. Beszédben méltatták e nap jelentőségét, majd utána kultúrmműsor következett.

A könyvtárban kerestem fel Lloyd Binagit, I. éves külkereszkösi hallgatót, a távolj Afrika képviselőjét. Beszélgetésünk témája az április 15-i „Afrika-nap” volt. Kedves tört magyarsággal beszélt, válaszolt kérdéseimre. Elmondtam, hogy az összes Magyarországon élő afrikai egyetemi hallgató nevében ő tartotta az ünnepi beszédet.

Az első „Afrika-napot” 1945-ben tartották dr. Dubois vezetésével Párizsban.

A pán-afrikai mozgalom kezdete azonban régebbre nyúlik vissza. A mozgalom irányja is letért a máitól. Első vezetője a „fekete Mózes”, Marcus Aurelius Garvey, aki a fekete szovinizmus zászlaja alatt akarta létrehozni az afrikai népek közös ligáját. Kezdetben a mozgalom tömegbázisa sem volt olyan nagy, mint ma.

Mindössze 6 millió tagja volt. Ezt a helytelen utat Afrika népe azonban nem járhatta.

Ma már teljesen más képet mutat a mozgalom jellege és iránya. Taglétszáma is többszöröseire növekedett. A mozgalmat nemcsak az afrikaiak, hanem a világ összes haladó erői támogatják és fejlődését élénk figyelemmel kísérik.

Az első pán-afrikai kongresszus 1958-ban ült össze Ghanában. Itt a 8 szabad afrikai állam vezetői tanácskoztak dr. Krumah ghanai miniszterelnök vezetésével.

Mi a pán-afrikai mozgalom célja?

„A szabad, független, semleges Afrika megteremtése.” Meggyőződéssel vallja: „Addig nem hagyjuk abba a harcot, amíg célunkat meg nem valósítjuk. Minket nem a bosszú vezérel, mi nem akarunk bosszút állni, mi békés úton akarjuk megvalósítani a szabad Afrikát. Afrika népe még sokat kell, hogy fejlődjék, a «senki földjének» évszázados elmaradását meg kell hozni. De kiváló vezetőink munkája nem lesz eredménytelen.

Gergely Aranka

Égrenyilő ablak

— ÚJ MAGYAR FILM —

Filmművészetünk egyik legnagyobb és legfontosabb feladata mai életünk, valóságunk ábrázolása. Ez a probléma, sajnos, jórészt még megoldatlan, s ezért örömmel kell fogadnunk minden ilyen irányú művet. Az elmúlt év kisebb-nagyobb melléfogásai után újra egy határozottan jó és jelentős film kerül a nézők elé.

Az „Égrenyilő ablak”, mely Gerencsér Miklós azonos című, József Attila-díjas regénye nyomán készült, figyelemre méltó előrelépés azon az úton, melynek kezdetét a „Körhinta” és az „Éjfélkor” jelenti.

A film alkotói őszintén, nyíltan szólnak a problémákról; s ez a darab egyik alapere. Egy angalföldi munkáscsalád — három testvér — életén keresztül világítják meg ifjúságunk egyik kérdését, a huliganizmust. Ez a dolog nálunk nem társadalmi méretű probléma, mint Nyugaton, de létező, tüzes fekély, melyet meg kell gyógyítani, ki kell irtani. Ilyen szempontból kerestek és adtak választ a film alkotói is.

A főhősök — a három Fazekas-fiú — különböző jellemű emberek. Fecó komoly férfi, becsületesen dolgozik, keresetéből támogatja édesanyját. Jumbo is olyan korban van, hogy dolgozhatna, de ő inkább könnyű életet akar, s erre csábítja öccsét, Cinegét is. A kamasz nem is húzódozik a dologtól, s szinte imponál neki, hogy gyanús ügyekbe keveredik. Hogyne, hiszen ő a környék réme, aki vakmerő és vagányos csínyekkel szerzett magának hírnevet. Azonban édesanyjuk, Fecó, a bátyja, s később egyik lakótársuk, egy kislány, valamint a munkatársak is, szinte észrevétlenül összefognak és nem engedik elzúlni a fiút. Jumbo és a „haverok” viszont harcba indulnak, hogy visszahódítsák magukhoz Cinegét. Ebből az alaphelyzetből indul ki a konfliktus.

Két jól összekapcsolt szálon fut a történet ezután. Egyrészt Cinege emberré válását, életének helyes útra jutását látjuk, nagyon reálisan, igazán. Semmi erőltetett, kitalált motívum nincs ebben a részben. Másrészt Jumbóék küzdelme bonyolódik előtünk. Bár a művészek láthatólag erre az oldalra fektettek nagyobb súlyt, mégis, kevésbé sikerült, mint az előző. Jumbo alakja azonban nagyszerű művészettel áll elénk. Nagy leleplező erővel ábrázolják az alkotók a huligánizmust, akinek jópofasága, leszer magatartása mögött kegyetlen történet, végtelen önzés, ostoba vágyakozás és üresség lapul. Jumbó nincs tekintettel semmire. Pénzt lop anyjától, hogy ruhát vehessen „szívehoágyának”; betörését meg-híúsító öccsét leüti és otthagyja. Egyetlen, szinte jelképpé magasodó jelenet foglalja össze a filmben mindezeket.

A környékbeli srákok egy gyufagyújtási trükkkel dicsekszenek Jumbónak, de korán, mert tulajdonképpen senki sem tudja megcsinálni. A

gyufásdobozok egymás után hullnak a földre, s Jumbó sorban összetapossa őket. Mindet, hiszen az ő fajtája mindent tapos — ami gyöngé.

Az alkotók, sajnos, nem ábrázolták viszont a probléma másik oldalát. A film nem mutatja, miért és hogyan lesz valakiből huligán, pedig ez fontos lett volna.

A rendező, Kiss József, nagyszerű munkát végzett. Összefogta a kissé lazábbnak látszó írott cselekményt, és ötleteivel, remek tempóvételével végig biztosítja és fokozza a drámaiságot.

Hildebrandt István operatőr igazán filmszerű, remek felvételeivel és montázsai-val nagyban hozzájárult a film művészi színvonalának emeléséhez.

A szereplők játéka egységes és magas színvonalú. Ki kell emelni Jumbó alakítóját, Sztankay Istvánt és Németh Lajost, Cinege megszémmesítőjét. Sokáig emlékezetes marad Dayka Margit „anyája” és Bánhidny László morganva művésze is.

Jakab Zoltán

30 fő utazhat az NDK-ba!

Az egyetemi KISZ-bizottság hosszas előkészítő munka után megállapodást kötött a drezdai Közlekedési Főiskola FDJ szervezetével. A megállapodás értelmében egyetemünk 30 hallgatója ez év júliusában két hetet tölt a Német Demokratikus Köztársaságban s ugyanennyi német diák érkezik hozzánk. A tervek szerint a mi küldöttünk július 10-től július 23-ig tartózkodna az NDK-ban, megismerkedne Drezda, Lipcse és több más város nevezetességeivel, a Szász-Sváj és Thüringia gyönyörű tájaival.

Az utazás részvételi díja 1650 forint, melyet legfeljebb 4 részletben lehet befizetni a KISZ-bizottságnak, július 1-ig.

Ezen összeg magában foglalja az utazás, teljes ellátás, az útlevel stb. költségeit, valamint 225 forintnak megfelelő 56 DM zsebpénzt. Az első részletet (600 forint) május 15-ig kell befizetni.

Az utazásra egyetemünk valamennyi hallgatója jelentkezhet. A jelentkezéseket a kari KISZ-vezetőséghez kell leadni május 5-ig.

Az NDK-beli tartózkodás részletes programját még e hónapban a KÖZGAZDÁSZ-ban ismertetjük.

ÜZLET, NÉPÁMÍTÁS

A 15 év előtti könyvkiadásról

Senki előtt nem kétséges az irodalom ízlés, világnézet és társadalmi tudat formáló szerepének nagy jelentősége. Az irodalom, a jó irodalom mindig pártos, nevelő, állásfoglalásra készít és kifejezője a kor időszerű problémáinak. Az író és a könyvkiadó — az irodalomnak éppen e nevelő, formáló jellegénél fogva — felelősséggel tartozik megírni, illetve megjelentetni műveit. Felvetődik a kérdés, hogyan tükröződött ez a felelősségtudat az 1940–44-es időszakban?

E kor, mint az irodalmi élet válsága ismeretes. Sekélyes, nivótlan, a német propagandaszolgálatában áll. A semmi körülbeszélése, a nyelvvel folytatott zsonglörködés, amely végül is halandzsába torkollik. A téma: mi a magyar, milyen a magyar típus, a magyar psziché. Jelszó: „A magyar ember sem a művészetben, sem az életben nem lehet materialista.” Mindezekelőtt miszticizmus, legfőbb a hit. Divatszülte írók, költők, társaságbeli hölgyek és urak kitüntetettjei, akik maguk is elsősorban kel-

lemés társaságbeli lények s csak azután írók, mellékesen. S a könyvkiadás? „Mit olvas Magyarországon?” 1941. évi statisztikájában a legnagyobb példányszámban eladott könyvek rangsora:

1. Nyírő József: Halhatatlan élet.
2. Lin Yutang: Egy múlt pillanat.
3. Márai Sándor: Mágia.
4. Hitler Adolf: Harcom, stb.

Havonta átlag hárommillió példányszámban jelenik meg ponyva. Ennek táplálására az ország rotációs papírmennyiségéből 310 vagont használtak fel. A kiadóállatoknál 1 600 000 pengő haszon! Az üzleti vállalkozók 27-szer nagyobb hasznot biztosítottak maguknak, mint az „írók”. Igen, a könyvkiadás lényegében üzlet s csak másodsorban kulturális tevékenység. Itt magyarázat az egyik 1942-es folyóirat így magyarázza: „... a közönség — úgyis, mint „nyájas” és „nagyérdemű” — féltett éreklenségükkel sikeresen őrzi a kulturális kérdések iránti hagyományos érzéketlenségét.”

A közönség a könyveket drágának tartotta. Egy ország, amelynek lakosságából 3 millió koldus, a másik 3 millió munkás, a harmadik 3 millió napi gondokkal küzdő kispolgár, kivülesik Eldorádó határait.

S ugyan a „hagyományos kulturális érzéketlenség” ilyen gyors eltűnését mivel indokolni az említett folyóirat, ha egy röpke pillantást vetne a könyvkérdés mai helyzetére? Feltehetően kénytelen lenne felismerni, hogy a mi társadalmi rendszerünkben a dolgozók szellemi szükségletét nem az üzleti szervezetek profithajászó tevékenysége, vagy az ügynökrendszer áldatlan működése irányítja, hanem a dolgozók helyesen tudatosított ízlésének, igényének és anyagi helyzetének valódi felmérése.

Hallgatóink a tavaszi szünetben kirándultak Esztergomba, onnan küldték üdvözlőlevelüket

KÉNYES KÉRDÉS - E?

Az okok kutatásában évezredekre kell visszanyúlni.

Az okorban a római hódítás előtt a zsidó államban ugyanolyan osztálytagozódás volt, mint bármely Földközi-tenger melléki rabszolgatartó államban. Az elnyomott zsidó rabszolgák és parasztok művelték Palesztina földjét, állatot tenyésztettek. A városokban, nagyobb településeken kifejlődött a kézművesség és a kereskedelem. A zsidóság kereskedő rétege — ugyanúgy, mint a Földközi-tenger melléki élő többi nép: görögök, szírek, örmények, föníciaiak, majd később az itáliai kereskedő-rétege — széjjelzörödött azokban az országokban, amelyekkel kereskedelmet folytatott. A zsidó parasztok viszont otthon maradtak Palesztinában.

A római rabszolgatartók időszámításunk előtt 63-ban Palesztinát meghódították, s a II. század közepéig két ízben csaknem teljesen elpusztították. Az elnyomott zsidó rabszolgák, földművelők, kézművesek szünet nélkül lázadásokkal igyekeztek lerázni a római rabszolgatartók embertelen uralmát. Ezekben a harcokban nagy részük elpusztult.

Maradékok a bizánci császárság alatt és a kereszties hadjárat idején morzsolódtak fel. Ezzel végleg elpusztult a zsidó anyaország. Fennmaradt viszont a kereskedő réteg és a zsidó kézművesek egy része, amely különböző európai és ázsiai országokban szét-szóródva élt. Ezzel a szétszóródással, mely elsősorban a kereskedők szétszóródását jelentette, párhuzamosan jelentkezett először az antiszemitizmus. Rómában a rabszolgatartó arisztokrácia, az ott élő zsidók számára csak olyan foglalkozásokat hagyott nyitva, amelyet ő maga alantasnak tartott: a kereskedelmet, a váms- és adószedést. A tömeg előtt viszont ezen foglalkozások érthető okokból népszerűtlenné váltak, s a zsidók nyereségét úgy tekintették, mint amit tőlük vettek el. A gazdagok sem szerették a zsidókat, mert versenytársat jelentettek számukra. E tények adtak alapot a római arisztokráciának az első véres pogromok megrendezéséhez.

A hűbéri társadalom még fokozottabb mértékben korlátozta a szétszórta élő zsidóság lehetőségeit, mint a rabszolgarendszer. A zsidóság tehát a hűbéri társadalom üresen maradt pórusaiban helyezkedhetett csak el. A feudalizmusban nem volt „szabad pályaválasztás”. A zsidókkal a feudalizmusban a király, az egyház ugyanúgy szabadon rendelkezett, mint a jobbágyaival. Számos európai államban hosszú évszázadokon keresztül maga a hűbéri állam szorította rá a zsidókat a kereskedelemre, az uszóra. Nem egy helyen megtörtént a zsidóknak, hogy földet, házat, ingatlan vásároljanak. A falvakban nem engedélyezték letelepedésüket, eltolták őket a hivatali tisztviségek viselésétől. A céhek megakadályozták, hogy ipari mesterséget folytassanak, s ezzel úgy-szólván egyetlen területen sem maradt számukra életlehetőség, csak a kereskedelemben, a pénzváltásban és az uszorában. Ez a tény megint csak táplálta a zsidókkal szembeni ellenszenvet, e gyűlöletet az uralkodó osztály mesterségesen is szította. A kereszties hadjáratok és a kolerajárványok idején az egyház és az uralkodó osztályok megmutatták, hogyan lehet az antiszemitizmust szítással „két le-gyet őrni egy csapásra.” Egy-felől levezteti a tömegek elé-gedetlenségét, másfelől pedig

Ezenkívül kialakult a zsidóság kispolgári tömege; kiskereskedők, iparosok, értelmiségiek. Ahol a zsidóság nagyobb, egységesebb népi tömbökben él, mint pl. Románia, Lengyelország, Kárpát-Ukrajna egyes helyein, ott a jobbágyfelszabadítás után a zsidók egy része is földhöz jutott, s kialakult a zsidó paraszti réteg is.

A polgári forradalmak kivívták a törvény előtti egyenlőséget is, s így a zsidók formailag emancipálódtak.

Az antiszemitizmusnak mindezek alapján el kellett volna tűnnie. Hogy ez nem így történt, abban az imperialista burzsoázia játszott döntő szerepet. A kapitalizmusban — és még inkább az imperializmusban — az antiszemitizmus utasítás célja az, hogy szembesítsa a zsidó és nem-zsidó munkásokat, kispolgárokat, értelmiségieket, hogy egymás ellenségeivé tegye a különböző nemzetiségű, származású dolgozókat. Nem véletlen, hogy a tőkés viszonyok között az antiszemitizmus mindig akkor kezd tömeg-méretűvé válni, amikor érik a dolgozók soraiban a forradalmi hangulat. Nemzeti választások idején felhasználják a kizsákmányolókat az antiszemitizmus, mint biztonsági szelepet, s ezen keresztül vezetik le a tömegek kiribanni készülő forradalmi energiáját.

Ezt tette a fasizmus is. Olyan jelszóval közeledett a dolgozókhoz, hogy a fasiszta antiszemitizmus is ellensége a tőkésnek. Csakhogy nem akármilyen, hanem a zsidó tőkés ellen harcol. Aki már elhitte azt a hazugságot, hogy a kapitalista azonos a zsidó kapitalistával, azalgyekeztek elhíhetni azt, hogy a zsidó kereskedők nem olyanok, mint a keresztények, hogy a zsidó értelmiségi kispolgár és munkás más, mint a nem-zsidók hasonló rétege. Mindez a fasizmusban félrevezető demagógia, melynek az a célja, hogy a munkások ösztönös ürgyölését tévútra terelje, s elhitesse velük, hogy a „keresztény” tőkés és nagykereskedők tulajdonképpen nem is igazi kizsákmányolók. A zsidó tőkésnek pedig nem az a hibája, hogy tőkés, kizsákmányolók, hanem az, hogy zsidók.

A forradalmi munkásmozgalom kezdetétől fogva fellépett az ilyen hangú demagógia ellen. Lenin a következőket írja: „A zsidók között vannak munkások, dolgozók... testvéreink ők, társaink a szocializmusért vívott harcban... A kapitalisták arra törekedtek, hogy ellenségeskedést szítsanak a különböző vallású, különböző nemzetiségű és különböző fajú munkások között. A gazdag zsidók éppúgy, mint a gazdag oroszok és a gazdagok minden országban, valamennyien egymással szövetségben elnyomják, eltiporják és megosztják a munkásokat... Szégyen és gyalázat arra, aki a zsidók ellen ellenségeskedést, más nemzetek ellen gyűlöletet szít.”

A történelemtudomány tehát egyértelmű választ ad. Az antiszemitizmus minden időszakban az uralkodó osztály fegyvere volt az elnyomott osztályok ellen. Az a kollégánk, aki a „csak zsidó” kijelentést tette, olyan vádakkal hozakodott elő, amelyeknek az objektív gazdasági körülmények mellett legtöbbször a reakció volt a kiindulópontja.

Magyari András.

Társadalmi ösztöndíj — tanulmányi előmenetel — vidéki, budapesti elhelyezkedés...

A Néhézipari Minisztérium Villamosenergiaipari Igazgatósága nagyszámú fiatal, egyetemet végzett közgazdászt kíván a közel jövőben alkalmazni, hogy elősegítse az ország új nagy erőtűléstítményeinek (Pécs, Százhalombatta, Berente stb.) villamosenergia-gazdálkodásával kapcsolatos közgazdasági kérdések megoldását. Az igazgatóság főkönyvelője az alája tartozó erőtűlék, villamosenergia-elszóló vállalatok és egyéb szervezetek, intézmények (tervező, beruházó vállalatok) számára keresi az egyetemi végzettségű számviteli, pénzügyi dolgozókat, revizorokat, tervezőket, statisztikusokat. Pályázatot ír ki tehát egyetemi hallgatóknak számára társadalmi ösztöndíjra igen előnyös feltételek mellett.

Dr. Fogaras István elvtárs, a számviteli tanszék vezetője és dr. Pál László elvtárs, a számviteli tanszék tanársegéde segítette elő a pályázattal kapcsolatos felvételt lebonyolítását. Tőlük kaptuk a következő felvilágosítást:

A minisztérium IV. éves hallgatók számára havi 600, II—III. éves hallgatók számára havi 400—600 forint társadalmi ösztöndíjat ír ki, ezenkívül tudományos jelentős pályamunkákra jelentős összegű pályadíjat tűzött ki. Végül egy-másfél hónapra havi 1000—1200 forint fizetés mellett a hallgatók számára szakmájukba vágó nyári munkalehetőséget, év közben pedig — a tanulmányi eredmény tartása és az egyetem engedélye esetén — heti 12 óras

foglalkozást biztosítot: a társadalmi ösztöndíjra felül, körülbelül havi 400 forint fizetés mellett.

Az egyetem elvégezése után a rendeltetést előírt kezdőfizetést, negyedévenként 300—700 forint külön jutalmat, s

két éven belül — teljesítménytől függően — havi 1600—2350 forint fizetést ajánlott fel

szakmailag jó előmenetelű, politikailag megbízható hallgatók számára egyharmad részben budapesti, kétharmad részben pedig vidéki munkahellyel (új létesítményeknél, erőtűlékknél, megyeszékhelyeken).

Összesen negyvenegy — zömmében ipari és pénzügy szakos hallgató — nyújtotta be pályázatát.

A minisztérium a benyújtott pályázatok közül 29-et megfelelőnek talált, 12 pályázatot 2,29, 2,57, 2,71 stb. tanulmányi átlag miatt nem fogadott el

— kivételesen igen indokolt körülmények fennforgása esetén —, elterelt a tanulmányi mérce figyelembevételétől, s „megelőlegezte” a folyó félév végi jobb tanulmányi eredményt. Végül 19 hallgató részesült a minisztérium társadalmi ösztöndíjában.

Miért tizenkilencen, ha huszonkilencet elfogadtak?

— vetődik fel jogosan a kérdés. Sajnos, hallgatóink egy része — különösen a lányhallgatók, de a fiúhallgatók egy része is — vonakodik a vidéki beosztás elvállalásától, jóllehet vidéken születtek, szüleik ma

is ott éneket, s elhelyezésüket a minisztérium ugyanarra a vidékre irányította volna. Ez a szemléleti mód nem egészséges, hiszen ipari létesítményeinket a jövőben is mind nagyobb számban telepítjük vidékre, hogy ezzel is csökkentjük Budapest túlszűfolt-ságát és emeljük a vidék gazdasági és kulturális színvonalát. A vidéki állások visszatartása tehát e kérdés jelentőségének teljes fel nem ismerését jelenti.

Azok, akik nem megfelelő tanulmányi eredményük miatt

részesültek visszautasításban, a következő félév után — ha megjavítják tanulmányi munkájukat —

ismét pályázhatnak társadalmi ösztöndíjra.

Akik pedig elnyerték az ösztöndíjat, tanuljanak szorgalmasan, vegyék komolyan hivatásukat, örüljenek annak, hogy már az egyetem elvégezése előtt két-három évvel biztosan tudják, hogy milyen szakmában fognak dolgozni. A minisztérium a jövőben arról is gondoskodni fog, hogy minden érdeklélte megismertesse szakmájának, jövőbeli munkájának legfontosabb kérdéseit, havonta előadásokat fog számukra tartani a villamosenergia-gazdálkodás alapvető problémáiról.

A számviteli tanszék, a hallgatók és a gyakorlat közötti kapcsolat egyik legjobb módja az itt kialakult kapcsolat, amely elősegíti hallgatóink hivatástudatának, hivatászetretének fokozását, megmutatja a jó képzettségű közgazdászok igazi perspektíva-lehetőségét, s sok segítséget ad a számviteli tanszék számára is, a gyakorlati tapasztalatok megszerzésére, például a nyári üzemi gyakorlatok szervezésében, a tudományos diákköri munkában, a hallgatók jövő évi tudományos konferenciáinak már ez évi előkészítésében stb. Végül — fejezte be Fogaras és Pál elvtárs tájékoztatóját — öszinte köszönetet mondunk azoknak az elvtársaknak: Csenterics Sándor miniszterhelyettes elvtársnak, Révai Dezsőné elvtársnőnek, az igazgatóság főkönyvelőjének, Terdik Ferenc személyzeti vezetőnek, Séllei Frigyes elvtársnak, az erőtűléstől főkönyvelőjének és Laki Árpád elvtársnak, egyetemünk volt hallgatójának, a trózt főrevizorának, akik a minisztérium részéről elősegítették ennek a jól szervezett társadalmi ösztöndíj-akciónak a lebonyolítását.

TDK SZEGEDEN

A szegedi tanácskozás szünetében

Ez év március 29-én zajlott le a szegedi tudományegyetem bölcsészkarjában az országos diákköri konferencia földrajzi szekciójának ülés-szaka. Az ülészakon Bóta Róza III. éves gazdaságföldrajzos hallgató Heves megye növénytermeléséről tartott előadása aratott sikert, A IV. éves földrajzosok közül Csizsár Valéria Zala megyét, Fodor László hajóiparunkat és Ké-ész Gyula a Baranya megyei erdőket jellemezte gazdaságföldrajzi szempontból.

A részvevő szegedi, budapesti, debreceni, pécsi oktatók, egyetemi és főiskolai hallgatók szerint a földrajzi szekción összehasonlíthatatlanul magasabb volt a színvonal, mint az előző években. Ez elsősorban a részvevő pályázók nagyobb számának és a helyes téma-választásoknak köszönhető: a hallgatók nagy többsége aktuális problémát dolgozott fel. Egyöntetű volt az a vélemény is, hogy a gazdaságföldrajzi jellegű előadások közül „a mieink” magasan kiemelkedtek úgy tartalom, mint az előadás módja tekintetében. A témák helyes megválasztásában és feldolgozásában hallgatóink oly módon használták fel közgazdasági szakismereteiket, hogy a dolgozatuk nem vesztették el földrajzi jellegüket, sőt új adatokkal bővítették a gazdaságföldrajzi tudományt.

Előadásmód tekintetében hallgatóink elsősorban annak köszönhetik sikerüket, hogy dolgozatukból csupán egy kiragadott részt, nem pedig a dolgozatot ismertették. Nagy segítséget jelentett az előadóknak a földrajz tanszék által indított szeminárium,

zetének átalakulása a három-éves és az öt éves tervek során. Varga Gyula IV. évf. hallgató: A mezőgazdasági termelőszövetkezetek munkaerő-ellátottságának vizsgálati módszerei (a pápai járás példáján).

Gál József IV. évf. hallgató: Magyarország és a szocialista országok nemzetközi gazdasági kapcsolatai, a nemzetközi munkamegosztásban elfoglalt helyük.

Hoós János IV. évf. hallgató: Az 1957—58-as válság az Egyesült Államokban, gazdasági visszaesés Angliában.

Az egyes tanulmányok felett kialakult vitában mind a megjelent látogatók, mind a vitavezető Vajda Imre elvtárs elismerték és dicsérték a tanulmányok magas színvonalát, önálló gondolatvezetést és szocialista építésünk problémáival való kapcsolatát. Külön ki kell emelni Varga Gyula gazdaságföldrajzos hallgató munkáját — mondta dr. Vajda Imre elvtárs —, mely mind időszerű témájánál, mind a téma egyéni feldolgozásánál fogva a szegedi közgazdasági szekción előadásra kerülő munkák között a legértékesebbnek tekinthető. Azt, hogy az egyes szekciókat — különösen a közgazdasági szekciókat — nem látogatták az érdeklődők megfelelő számban, elsősorban a rendező szegedi egyetemnek róhatjuk fel, akik az I—II. éves hallgatóknak tanulmányi szünetet rendeltek el, hogy a vendégeknek a diákköri helyet tudjanak biztosítani. Helyes lett volna az is, ha az egyes szekciók részvevői a városnézésen, műsoros és szerzői esten kívül a „fehér asztal” mellett is összejöhettek volna, mert a különböző egyetem hallgatói között nem alakult ki baráti kapcsolat.

Hoós János előadását tartja

csak egy szegedi joghallgató vett részt, s így az előadások és viták zömét egyetemünk hallgatói szolgáltatták.

A történelmi szekción Szamosvölgyi Elemér képviselte egyetemünket. Kár, hogy a Tanácsköztársaság termelőszövetkezeteit ismertető dolgozatát túlságosan lerövidítette. Végezetül azt hisszük, hall-

Gaál József IV. éves külker. szakos ismerteti tanulmányát

Előadásra került: Gaál József IV. éves külker. szakos ismerteti tanulmányát. Előadásra került: Marcell Jenő III. évf. hallgató: A magyar ipar szerepe az ország gazdaságában. Gaál József IV. éves külker. szakos ismerteti tanulmányát. Előadásra került: Marcell Jenő III. évf. hallgató: A magyar ipar szerepe az ország gazdaságában. K. Gy.

Miért nem tudják a politikai gazdaságtant az első éves pénzügyesek és külkeresek?

A politikai gazdaságtan tanszékén két tanár kivételével mindenki panaszkodik az általa vezetett első éves szemináriumok munkájára.

Felkerestük Bertóti elvtársat, az egyik szeminárium vezetőjét, aki a következő felvilágosítást adta:

A félévi vizsgák után a tanulási kedv letört. Ebben nagy szerepet játszhat az a tényező, hogy néhány diák nem kapta meg azt az osztályzatot, amely talán pontosabban tükrözte volna felkészültségét. Erre néhányan úgy reagáltak, hogy elkezdtek lenedezni és nem tanulnak. Természetesen a következő vizsgán ezek a hallgatók már nem léphetnek fel ezen érveikkel, s pol.gazd.-ból néhány nap alatt felkészülni és tisztességes eredményt elérni igen nehéz.

A félévi óta egyetlen katalógus sem volt. A TDK idején szándékoztak katalógust tartani, a diákok ezt tudták, ezért azon az órán olyan létszámban jelentek meg, amely észrevehetően felülmúlta minden előbbi óra látogatottságát. Bár katalógus nem tartották, azt a megállapítást lehet tenni, hogy az évközi előadásokon bizony sokan hiányoznak.

Az előadásokon csak kevesen figyelnek, nagy a zaj, a beszélgetés, sokan — akik különben csendben vannak — más órákra készülnek. Csak kevesen jegyzetelnek, azok közül is legtöbben csak rendszertelenül.

A hallgatók jóformán nem emlékeznek az előadásokon elhangzottakra. A szemináriumra már a legjobb esetben is csak a jegyzetet olvassák el, ha egyáltalán elolvassák.

Kirívó eset a „Pénzügy I/1”-es csoport. Egy röpdolgozatban két kérdésre kellett válaszolniuk, amelyről előzőleg előadást hallgattak és szemináriumon már megtárgyaltak. Tizennyolcan írtak röpdolgozatot, ebből 15 nem volt elfogadható, tehát az érdektelenség és nemtörődomség óriási mértékű. Ezután újra írtak egy röpdolgozatot, ugyancsak erről a témáról, s az eredmények még most is siralmasak voltak. Ez a teljes hanyagság következménye, mert a

társaság képessége átlagon felüli.

Érthetetlen a „Külker I/2” szeminárium teljesítménye, amely igen jóképességű hallgatókból tevődik össze. Itt 9 hallgatónak kell megismertetnie a dolgozatot. Bertóti elvtárs elmondta, hogy igen fegyelmetlenek. Nemcsak az előadásokon, de a szemináriumon is beszélgetnek, fecsegnek, nem figyelnek.

Ilyen körülmények között a „B”-szak és az „Agrár”-szak teljes joggal érdemel dicsekedést, ahol az előadásokon elhangzottakat is hasznosítják a hallgatók beszámolóikkban és vitáikban. T. Gy.

Kik készülnek el ez évben kandidátusi értekezésükkel?

Egyetemünkön jelenleg mintegy hatvan aspiráns készül arra, hogy a kandidátusi minimumvizsgák letétele után kandidátusi értekezését elkészítse. Ebben az évben előreláthatólag tíz aspiránsunk nyújtja be disszertációját, amelyek szinte kivétel nélkül fontos, népgazdaságunk továbbfejlesztése szempontjából figyelemreméltó közgazdasági kérdéseket érintenek, dolgoznak fel.

Amíg azonban a benyújtandó disszertációk témaválasztásában szemben kifogás nem merülhet fel, annál inkább sajnálatos, hogy aspiránsaink zöme, akik immár 4—5 esztendője dolgoznak, munkájukkal elmaradtak, s olyanok is vannak, akik még vizsgakötelezettségeiknek sem tettek maradéktalanul eleget.

Ezen a területen csak az aspirantúra megszigorításával kapcsolatos intézkedések után tapasztalhattunk észrevehető javulást. Meg kell azonban azt is állapítani, hogy e lemaradások nem kizárólag egyes aspiránsaink mulasztásaira vezethetők vissza. Az oktatói, nevelői és egyéb társadalmi munkával való foglalkozás mellett nem mindig jut elegendő idő elmélyült tudományos munkára. Hiányosságok voltak az aspiránsok irányításában is. E területen jelentős

eredmények várhatók azonban, amióta az egyetem vezetősége tanulmányi szabadságok biztosításával elősegíti, hogy disszertációjukon dolgozó oktatóink hosszabb időre mentesüljenek az oktatói munkától, amelyet ez idő alatt a tanszékeken dolgozó munkatársak vállaltak helyettük. Komoly segítséget jelent a tudományos kutatási terv irányelveinek ismertté válása is, ami lehetővé tette, hogy aspiránsaink témáikat a legfontosabb, előttünk álló közgazdasági kutatási feladatok közül válasszák.

Egyetemünkön ebben az évben az egyes kiemelt közgazdasági kutatási feladatokhoz kapcsolódó tudományos kutatómunka eredményeképpen a következő disszertációk elkészítése várható:

Dr. Ollé Lajos elvtárs az ipari munka termelékenységének statisztikai vizsgálatáról készíti értekezését, Dr. Drechsler László elvtárs az életszínvonal mérésének statisztikai kérdéseivel foglalkozik. A számviteli tanszéken Konrád Sándor elvtárs nemrégiben fejezte be a költség-elemzés kérdéseivel foglalkozó disszertációját. A politikai gazdaságtan tanszéken Dr. Erdős Tibor és Dr. Csapó László elvtársak a jelenkori kapitalizmus új gazdasági jelenségeinek vizsgálatával foglal-

koznak. Csapó elvtárs az állami monopolkapitalizmusról, Erdős elvtárs az újratermelési ciklusról készülő disszertációját ez évben fejezi. Ugyancsak ez évben fejezi be dr. László Imre elvtárs a szocialista állam gazdasági szerepével foglalkozó értekezését. A pénzügyi tanszéken Bácskai Tamás elvtárs a Pénzru és pénzérték a modern kapitalizmusban c. témáját a közeljövőben fejezi be. Ugyancsak előrehaladott stádiumban van dr. Riesz Miklós elvtárs értekezése: a hitel szerepéről a szocialista vállalatoknál. Az Ipargazdaságtan tanszéken dr. Megyeri Endre készíti el ez évben értekezését az erkölcsi kopás szerepéről az állóalakok újratermelésében. Érdekes kérdéssel foglalkozik Falusné Szikra Katalin most elkészült disszertációja is. Az értekezés a technikai haladás munkaügyi kihatásait ismerteti.

Fentiekben kívül egyetemünknek még további 8 oktatójától várjuk, hogy kandidátusi disszertációját ez évben elkészítse. Reméljük, hogy ezek az elvtársak is megtesznek minden tőlük telhető, mind saját tudásuk, mind pedig a közgazdaságtudomány továbbfejlesztése érdekében.

Dr. Szakasits D. Gy.

FINIS ELŐTT

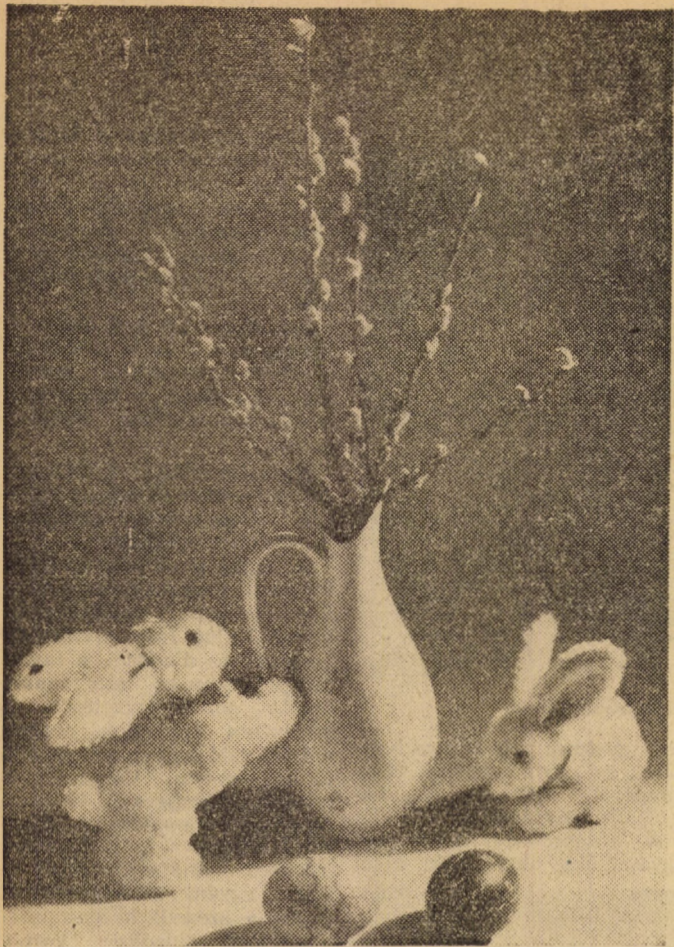
Közeledik a vizsgaidőszak. Ez fokozottan érvényes a negyedévesekre, akik néhány hét múlva, az évvégi vizsgák letele után az államvizsgákkal találják magukat szemben. Efvolyamerkezélesen a főbb tájékoztatást már megkapták az államvizsgákra vonatkozóan.

Sok hallgató számára gondot okozott az, hogy az utóbbi hetek folyamán még nem kapták kézhez az államvizsga tematikákat egyes tantárgyakból. Az általános kar dékáni hivatalában dr. Berend T. Iván dékánhelyettes elmondotta, hogy a dékáni hivatal az illetékes tanszékek által elkészített államvizsga tematikákat összegyűjtötte és elküldte a jegyzetszorosító üzembe. Tehát amennyiben még nem jelent meg egyik vagy másik tematika, úgy az nem a dékáni hivatal, vagy az egyes tanszékek hibájából, hanem technikai nehézségekből adódik.

A kereskedelmi karon Képes Lajosné tanulmányi előadó hasonló értelemben nyilatkozott. Elmondotta, hogy egyedül a politikai gazdaságtan államvizsga tematikájával volt kisebb fennakadás, de ez nem számottevő, mivel ebből a tantárgyból már megjelent egy kötelezőirodalom-jegyzék; s a közeljövőben megjelenik pólógal az ellenőrző kérdések jegyzéke is. Bel-és külkereskedelmi szaktárgyakból, valamint filozófiából a hallgatók már kézhez kapták a tematikát.

Az ipari kar dékáni hivatalában Tóth Béla dékáni titkár adott részletes tájékoztatást a fenti kérdésben. A hallgatók ezen a karon is a politikai gazdaságtan és a filozófia mellett két szaktárgyból államvizsgáznak. A politikai gazdaságtan államvizsga tematikáján kívül a hallgatók minden más államvizsga tematikát megkaptak; s politikai gazdaságtanból is még e héten hozzájutnak a szükséges tematikához.

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy negyedéves hallgatóink nem panaszkodhatnak sem a dékáni hivatalokra, sem a tanszékekre. Most már rajtatók a sor. negyedévesek! V. M.—M. M.

MÉG SOK ILYENT ...

Általában megszoktuk, hogy az egyetemeken kulturális megnyilvánulásai a zenekar-énekkar-táncsoport háromszög keretén belül zajlanak le, esetleg egy-egy szavalóval és szólistával kiegészítve. Hétfőn este, majdnem véletlenül jelen voltam a „felszabadulási kulturális seregszemlén” induló szólisták estjén. A szokásostól eltérően kamarajellegű műsorban volt részem, melyet népszerű és kevésbé ismert számokból igyekeztem talpraesetten állítottak össze. A hallgatók körül ülték az előadókat, pódium szerencsére nem volt, s így lehetőség nyílt bensőséges kapcsolat kialakulására. Már előjáróban el kell mondanom, hogy az est kétségtelesen jól sikerült, s a hallgatóság nem is fukarkodott a tetszésnyilvánítással.

Most szeretnék néhány szót szólni a szereplőkről úgy is mint hozzátérő, úgy is mint hallgató. Róna Tivadar Beethoven F-dur romancát adta elő szolid mértékűtárral. A kitűnő Tóth Iván Saint-Saëns Hattyú-ját és Papper Tarantelláját adta elő nagy belső tüzzel és figyelemreméltó technikával. Fogarassy Györgyi kezdeti elfogódottságát fokozta a leközölt énekelte Liszt egy dalát és Cherubin áriáját Mozart: „Figaró házassága” című operájából. Nagyon kár, hogy szövegmondása alig érthető. Egressy Ibolya két Puccini-áriát énekelte temperamentumos hangon. Sárközy Sándor az est egyik legjobb teljesítményét nyújtotta. Liszi: „Sunt lacrimae rerum” című darabjának férfias előadásával.

A szavalók közül Bálintfy Gábor „Áldomás”-át és Karinthy „Cirkusz”-át inkább szavallta, mint mondta,

KULTÚRNAPTÁR

A Szellemi Öttusa egyéni és csapatdöntője április 19-én délután 6 órakor lesz a III. előadóteremben.

Április 23-án 8 órakor egyetemünk zenekara a Műszaki Egyetem Kinizsi-u. 1-7. szám alatti kultúrteremben lép fel a Budapesti Ifjúsági Jazz Fesztivál keretében. A következő nap délelőtt 10 órakor táncsoportunk szerepel az Egyetemi Színpadon.

KOZGAZDASZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja. Megjelenik kéthetenként. Szerkeszti: a szerkesztő bizottság. Felelős szerkesztő: Bögre Katalin. Szerkesztőség: Bp. IX. Dimitrov tér 8. III. 381. Telefon 186-850-138-as mellék. Kiadja: Hirlapkiadó Vállalat. Bp. VIII. Blaha Lujza tér 3. Felelős kiadó: Csollány Ferenc. Nyomatott a Szikra Lapnyomdában.

A hallgatók és oktatók feladatairól tárgyalt a számviteli tanszék értekezlete

A számviteli tanszék nemrégiben igen élénk tanszéki értekezletet tartott. Bikics István dékán elvtárs tájékoztatója alapján Fogarasy István tanszékvezető docens elvtárs számolt be a Művelődésügyi Minisztériumban tartott rektori-dékáni értekezletről. A tanszéki értekezlet résztvevői helyesléssel vették tudomásul a beszámolóban azt a megállapítást, hogy a KISZ legfontosabb feladata segítségnyújtás a tanuláshoz. Helyeselték, hogy a jövőben a tudományos diákkörök szervezését a KISZ végzi. A hozzászólások középpontjában is a tanulás kérdése állt. Kovács Károly tanársegéd elvtárs javasolta, hogy felső és alsó szinten egyaránt a legjobban tanuló hallgatók vegyenek részt a KISZ vezetésében. Schusztér Ede tanársegéd elvtárs hangsúlyozta, hogy fokozottabb mértékben kell ellenőrizni a hallgatók évközi tanulását, mint az eddig történt. Ebben az esetben nem történhet meg, hogy még a jelesen érettségizettek zöme is rossz tanulmányi

eredményekkel zárja a félévet. Pali László tanársegéd elvtárs kifogásolta, hogy egyes hallgatók nem rendelkeznek kellő önkritikával: gyenge, elégséges eredményű hallgatók is tömegesen pályáznak társadalmi ösztöndíjra, sőt megtörtént, hogy egy hallgató 2.67-es eredménnyel tanársegédnek jelentkezett. A tanszéki értekezlet foglalkozott az egyetemi reform előmunkálataival is, amelyek egyik legfontosabb területe a szakbizottsági munka és az egyetemi reform kapcsolatainak szerves biztosítása, ezen belül az oktatott számviteli anyag és a gyakorlati tapasztalatok közelebbhozása. A tanszék szeretné, ha már a jövő évben tanrendszerben biztosítanák a rendszeres üzemeltetést. Igen fontosnak tartja a tanszék a káderfejlesztést, ennek érdekében az érdeklő oktatók bevonásával részletes káderfejlesztési tervet készít, amely figyelembe veszi az egyes tanároknak oktatási, nevelési és tudományos téren elért eredményeit.

Tudományos ülésszak az egyetemen

Hazánk felszabadulásának 15. évfordulója tiszteletére egyetemünk ünnepségsorozatát rendezett. Az ünnepségek méltó befejezése lesz az Országos Tervhivatallal közösen tartandó tudományos ülésszak. Az ülésszak egyes előadásai nemcsak elméleti kérdések tisztázását célozzák, hanem hathatós hozzájárulást jelentenek második ötéves tervünk gyakorlati megvalósításához is.

Az ülésszak megnyitására április 25-én kerül sor. Kiss Árpád elvtárs, az Országos Tervhivatal elnöke és Háty László elvtárs, az egyetem rektora szól ez alkalommal az ülésszak résztvevőinek. A megnyitó után Ajtai Miklós elvtárs, az Országos Tervhivatal elnökhelyettese tartja meg előadását „A beruházások koncentrációja és hatékonysága” címmel.

A következő napon hangzik el Wilcek Jenő elvtárs „Az ipari termelési szerkezet és munkáigényesség” című előadása, április 27-én pedig Nagy Gyula elvtárs, az Országos Tervhivatal osztályvezetője tart referátumot „A második ötéves terv és a mezőgazdaság” címmel. Április 29-én kerül sor Forgács Tibor elvtársnak „Az életszínvonal és a fogyasztás struktúrája” című előadására. Az előadások kezdete minden nap 9 óra, az első napi megnyitó fél 9-kor lesz. Az előadások helye a III. előadóterem.

A tudományos ülésszak pénzügyi-számviteli szekciójára is ülést tart. Fogarasy István elvtárs április 27-én „A termelési költségek normatív elszámolása és elemzése az önköltségesítő szolgálatában” címmel, április 28-án pedig Bácskai Tamás elvtárs „Nyerésérszerezés az anyagi érdekesség rendszerében” címmel tart előadást. Az utóbbi két előadás du. 3 órakor kezdődik a III., illetve a XI. előadóteremben. Az előadásokat minden alkalommal vita követi.

$$\pm \sqrt[n]{\sum (mese)^3 \cdot \sqrt[2]{[(gonosz) \cdot (pirosfejű)]^{ab} \cdot 6}}^8$$

Cosinusról

Hol volt, hol nem volt, túl az óperencián és az x. y. koordináta rendszeren is, de a valós és valótlanszámok birodalmán innen, egy „r” sugarú körben egy öreg háromszög. Ennek a jó háromszögnek volt három szép szöge, összesen 180 fok. Alfonzó, Bétamás és Gammatyi. Alfonzó és Bétamás vékonydögű hegyesszögek, de Gammatyi izmos derékszög volt. Történt egyszer, hogy egy egy-ségsugarú nyári napon az öreg háromszög így szólt szögeihez: „Éde, szögeim! Én már nagyon öreg vagyok, lassan odajutok, hogy két oldalam összege kisebb lesz a harmadiknál és áttranszformálódok a másvilágra. Ezért ti menjetek el a számok birodalmába és próbáljatok szerencsét!”

Ugy is történt. A jó háromszög feltarisznyázta szöget, adott nekik egy kis hamubasílt logaritmust és azok fájo szívvel, elbúcsúzza apjuktól elindultak világot látni. Elindultak az óramutató járásával ellenkező irányba. Mentek, menedégéltek egyik koordináta rendszerből a másikba. Az út mentén számok kinlődtek, felfűzve a számegyenesen és műveleteik végzése közben keservesen jaggataak. Egyszerre csak a távolban megláttak egy egyenletrendszert. Nosza, gyereink! Mindjárt leheveredtek egy négyzetgyö” alá és tüzet raktak néhány különböző előjelből. Ezen a tüzön megmelegítették a megmaradt hamubasílt logaritmust és jóízűen elfogyasztották. Már éppen az utolsó mantisszándl tartottak, amikor váratlanul előugrott egy nagy-szakállú, piros sapkás manó: a gonosz, piros fejű Cosinus. „Adjatok egy kis hamubasílt logaritmust!” — parancsolta a gonosz piros fejű Cosinus, de ők nem adtak. Amikor látta a piros fejű Cosinus, hogy parancsát nullába veszik, mérgében kikapta Gammatyi kezéből hamubasílt logaritmus utolsó mantisszáját, s úgy elszaladt, hogy csak úgy porzott a számegyenes utána. De bizony Gammatyi sem volt rest, a gonosz, piros fejű Cosinus után vetette magát.

Koordináta-rendszer közepén egy kacsalábon forgó emeletes tört állt. A gonosz, piros fejű Cosinus egyenesen arra futott, s ott

elrejtőzött. Gammatyi utána. Benéz a nevezőbe, nincs ott. Erre kapta magát, felmászott a számlálóba. Jobbra, balra dobálgatta a négyzetgyököket, hatványokat, amikor az egyik szögletes zárójel feléruházta, hát ott lapult mögötte a gonosz piros fejű Cosinus. Nosza, erre Gammatyi kiszabadította a zárójelben levő negatív előjelet és megsemmisítette vele a gonosz, piros fejű Cosinust. Ezután visszaindult testvéreire. Ment, menedégelt, s egy-szercsak észrevette, hogy egy kapcsos zárójelbe belökte egy öreg, ősz szakállú Tangens nyög. Gammatyi odajutott és feloldotta a zárójelét és kiszabadította. Mire a jószágos arcú Tangens így szólt: „Tudod, ki vagyok én? Én vagyok a Tangens király, akinek birodalma a mínusz végtelentől, a plusz végtelenig terjed. De sajnos, birodalmamat elvarázsolta a gonosz, piros fejű Cosinus.”

Erre Gammatyi így szólt: „Felség! A gonosz, piros fejű Cosinus nincs többé, megsemmisítettem.” Nosza, lett erre nagy öröm. Az öreg Tangens király így szólt: „Amiért a gonosz, piros fejű Cosinus zsarnokságától kiszabadítottál, neked adom fele királyságot, 45 fokomat és három királykisasszony oldalamat: Tangens Amáliát, Tangens Bellát és Tangens Ceciliát.” „A 45 fokot elfogadom — mondotta Gammatyi — de három oldal sok lesz nekem. Ha megengedi felség, van nekem két bátyám, idehívom őket.” Az öreg Tangens király beleegyezett és Gammatyi elővette büvös Pi-jét és belefűjt. Két bátyja: Alfonzó és Bétamás azonnal ott termett.

Olyan nagy lakodalmat csaptak, hogy no! Három nap és három éjjel folyt a műveletek végzése, míg közös nevezőre nem jutottak a fiatalok. Végül is Alfonzó aránylott Amáliához, Bétamás aránylott Bellához, valamint Gammatyi Ceciliához. Az öreg Tangens király nem aránylott senkihez, csak mosolygott a kitévője alatt és nézte az aránypárokat, akik nemsokára létrehozták a legkisebb közös többszörösöket.

Még ma is élnek, ha közben egyenlővé nem lettek a nullával.

Egyetemi kézművesek

Bizonyos, hogy nincs messze az idő, amikor egyetemünkön megjelenik az új tábla: „Lajbi és terítő horgolás felsőoktatási szinten — némi alternatív közgazdaságtannal”. Felvételi vizsga anyaga; egy csipkenadrág elkészítése és a kiegészítés. Tanár: három kiló ausztrál gyapjú, vagy egy 5 filléres okmánybélyeg. Ezen reformokat leányhallgatóink kívánják kiharcolni, s ha töretlen szorgalmuk továbbra sem csappán, har-cuk bizonyára eredményes lesz.

Az előadásokon és szemináriumokon ugyanis igen elterjedt a horgolás és a kötés. Egy-egy előadás olyan hosszúra nyúlik, hogy alig fér fel a kötőútra. Természetesen senkiesem számná rá magát, hogy figyel-meztesse kisiparos leányainkat. Még az előadók is meg-hátrálnak a dobogón, s riadtan csil-log szemük, ami-meg meglátják a középkori szűrő eszközökkel hado-nászó, bökdécselő Jeanne d'Arc-okat. Bizony ugyancsak inukba száll a bá-torság, ha fenye-getve meglóbalják előttük a félkilós harci lasszómatrigo-kat. Erthető. Te-hát nem is lenne itt különösebb baj, többek között azért sem, hiszen hazai kézműiparunk fejlődésének ügyét mindig szívünkön viseltük. Aggodal-mainkat azonban nem hallgathatjuk el. A termelőerők fejlődése következ-tében lassan ezen a téren is diadalmas-kodik a nagyipar és akkor mi lesz velünk. Nem kelle-n lassan áttérni a gépi termelésre? Két-háromszáz évi

A mi filmbíradónk

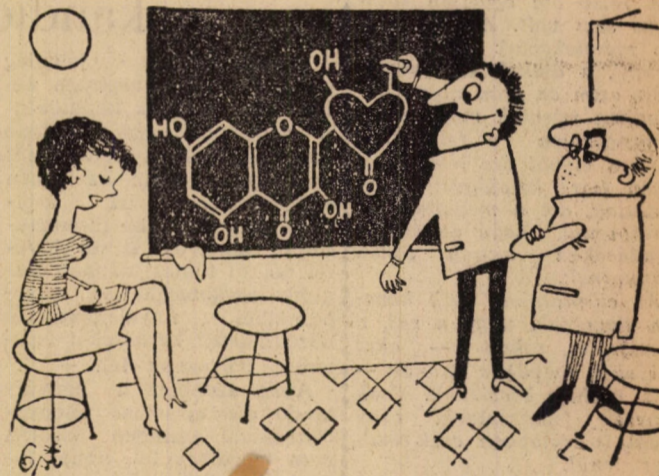
- Zárthelyi előtt — Számíthatsz rám
- Vizsgák után — A béke első napja
- Reggel a 49-esen — Fantasztikus utazás
- Katalógus — Merénylet
- A puskázó — Vakmerő szív
- Ösztöndíjfitetés után — Szegény gazdagok
- A Marx téren — Végállomás szerelem
- Néhány perccel az óra vége előtt — Pár lépés a határ
- A vizsgázató — Kezdedben az élet
- A későnjövő — Kis hazug
- Egyetemi tájékoztató — A dzsungel könyve
- Kirúgtak — Emberi sors
- Az ebédloaszatnál — Tizenkét dühös ember
- Utóvizsgán — A megjavultban bizni kell
- A vizsgaidőszak — Amit nem lehet elfelejteni
- Igazolom a hiányzást — Rendkívüli történet
- A vizsgán — Fárba
- Toponómia — Távoli partokon

(Lefkovits)

Tavaszi humor

Meglepő tábla (Szatmári Miklós rajza)

Az Orvosegyetemről (Balázs Piri Tamás rajza)

Kezdődik a futballidény

A modern szfinx (Szatmári Miklós rajza)